

SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

NFZ informuje, że zgodnie z art. 47 c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz.1938 ze zm.), w części dot. szczególnych uprawnień niektórych osób do świadczeń poza kolejnością obowiązują następujące zasady:

Prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej (na podstawie art. 24 i 47c) mają:

- **Zastężeni Honorowi Dawcy Krwi,**
- **Zastężeni Dawcy Przeszczepu,**
- **inwalidzi wojenni i wojskowi,**
- **kombatanci, oraz niektóre osoby represjonowane** będące ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, o których mowa w art.1-4 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1255),
- **działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych,**
- **żołnierze i pracownicy,** w zakresie leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- **weterani poszkodowani,** w zakresie leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- **kobiety w ciąży, świadczeniobiorcy do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu,** które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, posiadający zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii.
- **świadczeniobiorcy posiadający orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (data obowiązywania przepisu: od 1 lipca 2018 r.).**

Prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń ambulatoryjnej opieki zdrowotnej mają:

- **Dawcy Przeszczepu** (na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów, Dz. U. z 2015 r., poz. 793),
 - *W przypadku, gdy udzielenie świadczenia nie jest możliwe w dniu zgłoszenia, świadczeniodawca wyznacza inny termin poza kolejnością przyjęć wynikającą z prowadzonej przez niego listy oczekujących.*

- o Świadczenie z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej nie może być udzielone w terminie późniejszym niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia.

Skierowanie do ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych nie jest wymagane (na podstawie art. 57 ust. 2 pkt 10, 10a, 12, 13,14) dla:

- inwalidów wojennych i wojskowych,
- osób represjonowanych,
- kombatantów,
- działaczy opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych,
- cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych,
- uprawnionego żołnierza lub pracownika, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- weterana poszkodowanego, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- dla świadczeniobiorców do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, posiadających zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii.
- dla świadczeniobiorców posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (data obowiązywania przepisu: od 1 lipca 2018 r.).

Osoby posiadające szczególne uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej poza kolejnością są zobowiązane do przedstawienia dokumentu potwierdzającego uprawnienia.

Prawo do bezpłatnych leków (na podstawie art. 43-46) mają;

1. Inwalidzi wojenni, osoby represjonowane, cywilne niewidome ofiary działań wojennych, inne osoby,

- osoby represjonowane,
- małżonkowie inwalidów wojennych i osób represjonowanych pozostającymi na ich wyłącznym utrzymaniu,
- wdowy, wdowcy uprawnieni do renty rodzinnej po:
 - a. poległych żołnierzach,
 - b. zmarłych inwalidach wojennych,
 - c. osobach represjonowanych,
- żołnierze zastępczej służby wojskowej, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1373), którzy otrzymali jednorazowe odszkodowanie w związku z przymusowym zatrudnieniem w zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranowych, określone w art. 5a ust. 1 tej ustawy,
- inni, niż określeni w pkt 5, żołnierzami zastępczej służby wojskowej, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych, w odniesieniu do których orzeczone zostało inwalidztwo będące następstwem przymusowego zatrudnienia, w miejscach wymienionych w art. 1 ust. 1 tej ustawy,
- cywilne niewidome ofiary działań wojennych.

Wyżej wymienionym osobom przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w leki o kategorii dostępności „Rp” lub „Rpz” oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego objęte decyzją o refundacji, dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoby, o których mowa, są obowiązane do okazania wystawiającemu receptę dokumentu potwierdzającego przysługujące uprawnienie.

2. Zastużeni Honorowi Dawcy Krwi, Zastużeni Dawcy Przeszczepu

Świadczeniobiorcy, który posiada tytuł „Zastużonego Honorowego Dawcy Krwi” lub „Zastużonego Dawcy Przeszczepu” i przedstawi legitymację „Zastużonego Honorowego Dawcy Krwi” lub „Zastużonego Dawcy Przeszczepu” przysługuje bezpłatnie, do wysokości limitu finansowania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o refundacji, zaopatrzenie w leki objęte wykazem:

1) o którym mowa w art. 37 ustawy o refundacji, w zakresie kategorii, o której mowa w art. 6 ust.1 pkt 1 lit. a tej ustawy,

2) leków, które świadczeniobiorca posiadający tytuł „Zastużonego Honorowego Dawcy Krwi” lub „Zastużonego Dawcy Przeszczepu” może stosować w związku z oddawaniem krwi lub w związku z oddawaniem szpiku lub innych regenerujących się komórek i tkanek albo narządów

- na podstawie recepty wystawionej przez osobę uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt 14 ustawy o refundacji.

3. Inwalidzi wojskowi oraz inne osoby

- które są inwalidami wojskowymi,
- które uznały uszczerbku na zdrowiu w okolicznościach określonych w art. 7 i 8 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2015 r. Nr 101, poz. 840 ze zm.) i nie zostały zaliczone do żadnej z grup inwalidów,
- wymienionym w art. 42 i 59 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin

Osobom wymienionym powyżej przysługuje bezpłatne zaopatrzenie, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych zaopatrzenie w leki objęte wykazem o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o refundacji, w zakresie kategorii, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy o refundacji.

4. Żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową/żołnierze wykonujący zadania poza granicami kraju

Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe oraz pełniącym służbę kandydacką, służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny - o ile nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu, przysługuje bezpłatnie do wysokości limitu finansowania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o refundacji, zaopatrzenie w leki objęte wykazem, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, w zakresie kategorii, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o refundacji oraz leki recepturowe.

Uprawnionemu żołnierzowi lub pracownikowi oraz weteranowi poszkodowanemu przysługuje bezpłatne, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych, zaopatrzenie w leki objęte wykazem, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, w zakresie kategorii, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy o refundacji oraz leki recepturowe, na czas leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa.

Osoby posiadające dodatkowe uprawnienia do zaopatrzenia w leki są zobowiązane do przedstawienia lekarzowi wypisującemu receptę dokumentu potwierdzającego uprawnienia (np. honorowi dawcy krwi – legitymacji „Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi”, zasłużeni dawcy przeszczepu – legitymacji „Zasłużonego Dawcy Przeszczepu”, inwalidzi wojenni – książki inwalidy wojennego).

Apteka wydaje leki dla ww. osób na podstawie dokumentów potwierdzających prawo do korzystania z tych uprawnień, dlatego przy realizowaniu recepty należy przedstawić dokument potwierdzający te uprawnienia. Osoba realizująca receptę obowiązana jest do odnotowania na odwrocie recepty numeru i rodzaju dokumentu potwierdzającego uprawnienia.

5. Świadczeniobiorcy, po ukończeniu 75. roku życia

przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne określone w wykazie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, ustalonym w sposób określony w ust. 2, na podstawie recepty wystawionej przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 55 ust. 2a, pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej albo lekarza posiadającego prawo wykonywania zawodu, który zaprzestał wykonywania zawodu i wystawił receptę dla siebie albo dla małżonka, wstępnych lub zstępnych w linii prostej oraz rodzeństwa.

Prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych - do wysokości limitu* (na podstawie art. 47) mają:

1. Inwalidzi wojenni i wojskowi, cywilne niewidome ofiary działań wojennych, osoby represjonowane,
2. Uprawniony żołnierz lub pracownik, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
3. Weteran poszkodowany, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,

**ww. osobom przysługuje prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej do wystawienia zlecenia, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji.*

Prawo do wyrobów medycznych – do wysokości limitu, według wskazań medycznych, bez uwzględnienia okresów użytkowania* (na podstawie art. 47 ust. 1a i 1b) mają:

1. świadczeniobiorcy do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, posiadający zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii.
2. świadczeniobiorcy posiadający orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (

** o ilości miesięcznego zaopatrzenia w wyroby medyczne decyduje każdorazowo osoba uprawniona do wystawienia zlecenia.*

.